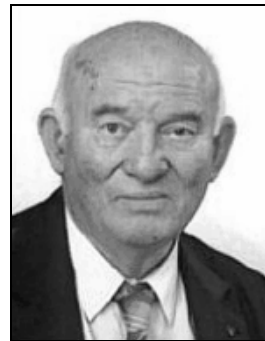

Elhunyt Pungor Ernő akadémikus, a magyar tudományos élet kiemelkedő személyisége

2007. június 14-én, életének 84. évében váratlanul elhunyt Pungor Ernő vegyész professzor a MTA rendes tagja. Nem könnyű egy rövid nekrológban megismertetni a tudóst, az oktatót, az embert, aki mindnyájunknak, akik az EMT-ben tevékenykedünk, mindig segítőkész igazi jó barátja volt.

Az elmúlt évek során az EMT által szervezett vegyészkonferenciák állandó résztvevője és előadója volt. Az EMT által szervezett több mint tíz vegyészkonferenciának Pungor Ernő volt az állandó díszelnöke, az ő jelenléte, érdekes előadásai, szakmai tekintélye és vonzó egyénisége nagymértékben hozzájárult konferenciáink sikeréhez. Tanácsainak és a konferencia szervezésében nyújtott segítségének is köszönhetjük, a számos ismert külföldi szakember, kutató vegyész, akadémikus, neves egyetemi tanár jelenlétét és előadásait, amelyek külföldön is elismerté tették ezeket a rendezvényeket.

Pungor Ernő Vasszécsényben született 1923. október 23-án. Egyik interjújában így vall gyerekkoráról: „A tenni akarást otthonról hoztam magammal, nagyon szerettem volna minél hamarabb megtanulni írni, olvasni, úgyhogy négyévesen hozzá is fogtam és elolvastam otthon az újságokat. Októberben születtem, ezért egy év késéssel vettem fel az iskolába, de azt az évet hasznosan töltöttem, mert beengedtek az iskolába, úgyhogy ott ücsörögtem egész nap, és figyeltem, hogy a többiek mit tanulnak. Amikor végre iskolába kerültem, mindig megtanultam a nagyobbak leckéjét is, nem volt nehéz, mert az első kettő és a második négy osztály egy teremben volt, néha még segítettem is a nagyobbaknak. Az iskola igazgatójának nagyon komoly könyvtára volt, és megengedte, hogy elolvassam a könyveit, így a magyar írók műveit már a gimnázium előtt megismertem, végigolvastam az összes Jókait, Mikszáthot. Nagyon szegény gyerek voltam, de nagyon jó tanuló, így a szombathelyi Faludi Ferenc Gimnáziumba kerültem. Soha nem volt gondom a tanulással, mert ha én valamit egyszer elolvastam, azt meg is jegyeztem”.

A középiskola elvégzése után beiratkozik a tudományegyetem vegyészeti szakára, amelyet az első év elvégzése után a közbejött háború és a katonai szolgálat miatt megszakít, így az egyetemet 1948-ban fejezi be. Az egyetem elvégzése után, kiváló képessége és jó tanulmányi eredményei miatt az ELTE-re nevezik ki tanársegédnek. A kémiai analitika kiváló professzorának, Schulek Elemérnek a tanszékére kerül, a professzor tanársegédje és hűséges tanítványa lesz. Innen indul el kiváló nevelő és kutató pályafutása. A fiatal vegyésznek az analitika lesz az a kutatási terület, amelyet a sors számára kijelölt és amelyhez élete végéig hű maradt. 1949-ben már a természettudományok doktora, 1951-ben adjunktus és 1953-ban megkapja a docensi kinevezést. 1962-ben a Veszprémi Egyetem tanszékvezető professzora lesz és 1968-70 között az egyetem rektorhelyettese. 1970-ben újabb felelős munkakört vállal, a Budapesti Műszaki Egyetem általános és analitikai kémia tanszékveze-

tő tanára és az MTA egyik kutatási csoportjának a vezetője lesz. Ebben a munkakörben tevékenykedik nyugdíjba vonulásáig (1994). A tanszékéhez kapcsolódó oktatási és kutatási munka szervezése és irányítása mellett több más felelősségteljes, nagyfontosságú munkakört is elvállal. 1994-ben az Országos Atomenergia Bizottság elnöke és címzetes államtitkár. 1990-94 között a kutatás és fejlesztésért felelős tárcanélküli miniszter. 1992-94 között a Magyar Űrkutatási Tanács elnöke. 1999-ben a kormány Tudományos Tanácsadó Testületének a tagja. Több neves hazai és külföldi folyóiratnak is volt időközönként főszerkesztője vagy szerkesztőségi tagja, számos hazai és külföldi szakmai egyesületnek és akadémiának volt rendes vagy tiszteletbeli tagja.

A nyugdíjba vonulása után az egyik fő munkaterülete az általa 1994-ben létrehozott *Bay Zoltán Kutatási Alapítvány*, melynek 2002-ig a főigazgatója is volt. Ez Magyarországon az első európai szintű kutatási hálózat, melynek Miskolcon, Szegeden és Budapesten vannak intézetei. Ezekben az intézetekben fejlett technikai felszereléssel jól képzett szakemberek olyan célterületeken végeznek kutatásokat, amelyek megfelelő gyakorlati alkalmazásokat tesznek lehetővé. A Bay Zoltán Alapítvány egy olyan non profit kutatási hálózat, amely részben önfenntartó, a szükséges anyagiak egy részét sajátmaga kitermeli. Ez az intézethálózat előremutat, a jövő fejlődés-irányába. Ennek a létrejötté, kétségtelenül Pungor Ernő érdeme. Az eddig felsorolt munkaterületek, amelyek távolról sem tartalmazzák az összes tevékenységi területét, világosan tükrözik, hogy Pungor Ernő nagyon gyakorlatias gondolkodású ember volt, aki a kutatási eredményeit igyekezett a gyakorlati alkalmazások irányába továbbfejleszteni. Ezt bizonyítják a bejegyzett találmányai és szabadalmi.

Pungor Ernő életművét végigtekintve, megállapíthatjuk, hogy egy sikerekben gazdag életút áll mögötte, melynek társadalmi elismerése már életében megtörtént. Ezt bizonyítják a különböző kitüntetések: *Than Károly emlékérem (1964,1984)*, *Hanusz Érem (1966)*, *MTESZ-nagydíj (1969)*, *Állami Díj (1973)*, *Kiváló Feltaláló (1976, 1979)*, *Schulek Emlékérem (1976)*, *Robert Boyle Aranyérem (1986, 1996)*, *Pro natura (1986)*, *Talanta Aranyérem (1986)*, *Jendrassik Loránd Emlékérem (1988)*, *Akadémiai Aranyérem (1988)*, *MTESZ-díj (1989)*, *Fraunhofer Érem (1993)*, *Gábor Dénes-díj (1995)*, *Magyar Örökség Díj (1999)*.

Pungor Ernőnek volt egy kedves mondása arra vonatkozólag, hogy valójában kit is tekinthetünk tudósnak. Szerinte valaki tudós csak a halála után lehet, ami arra utalt, hogy az idő rostáján áthaladva, a történelmi megméréstetés után nyilváníthatnak valakit tudósnak. Pungor Ernőről bizonyossággal elmondhatjuk, hogy ő már életében átesett ezen a megméréstetésen és tudóssá nyilvánított.

Pungor Ernő eltávozás, az erdélyi magyar tudományos élet szempontjából is nagy veszteség, mert személyében egy segítőkész kollegát, egy igaz barátot veszítettünk el. Ernő bátyánk, köszönjük neked mindazt amit az erdélyi magyar tudományosságért tettél, emléked megőrizzük, tevékeny életed számunkra mindig példaképpül fog szolgálni.

Puskás Ferenc